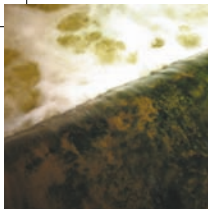

INNEHÅLL

Ledare	2
I blickpunkten	3
Föreningsmeddelanden	5
Litteratur	13
Pressreleaser	16

Modelling coastal erosion in Bjärred, Lomma municipality – Long-term evolution and protective measures	
Carolina de Mas and Johan Södergren	21
Miljøtiltak i vassdrag med erfaringer fra Nord-Norge	
Gunnar Kristiansen	31
Comparison of retort water treatment methods – A case study in Jordan	
Mohammad Aljaradin	37
On selection of threshold values in alarm-systems for drinking water monitoring	
Jing Li and Kenneth M Persson	43

Omslagsbild: Långa bryggan i Bjärred 2012-02-20, foto Magnus Persson. Läs mer om stranden i Bjärred i detta nummer på sidan 21–30.

LEDARE

Kära läsare. Här kommer årets första nummer av tidskriften VATTEN. Vår tidskrift har därmed blivit 68 årgångar gammal! Mycket vatten har hunnit rinna under broarna under denna tid, men god vattenvård har nog aldrig varit mer angelägen än nu. Just du, kära läsare, kan dela med dig av din kunskap och publicera artiklar i VATTEN och på så sätt bidra till en bättre vattenmiljö!

Efter detta vanliga tjat om att skicka in artiklar kommer jag nu med en ny uppmaning. Har ni bra vattenrelaterade foton som passar på omslaget är ni välkomna att skicka in till mig!

Magnus Persson

REDAKTION

Lars Bengtsson, ansv. utg. 046-222 89 80
Magnus Persson, redaktör 046-222 89 90
Teknisk Vattenresurslära, Lunds Universitet
Box 118, S-221 00 Lund
Fax 046-222 44 35
E-post Magnus.Persson@tvrl.lth.se

FÖRENINGEN VATTENS KANSLI

c/o SIWI
Drottninggatan 33
111 51 Stockholm
Tel. 08-647 70 08, fax 08-522 139 61
E-post kansliet@foreningenvatten.se

WEB

www.foreningenvatten.se
www.tidskriftenvatten.se

FÖRENINGEN VATTENS STYRELSE

Henrik Aspegren, ordförande 040-635 01 78
Gunnar Berg, vice ordförande 08-475 69 65
Marta Ahlquist Juhlén, sekreterare 08-615 64 95
José-Ignacio Ramírez, skattmästare 040-16 71 60
Magnus Persson, redaktör 046-222 89 90
Lars Nilsson, ledamot 090-699 19 35
Magnus Arnell, ledamot 073-152 15 16
Lennart de Maré, ledamot 070- 550 87 90
Bengt Hansen, ledamot 042-17 17 22
Cecilia Wennberg, ledamot 031-80 87 70
Thor Wahlberg, ledamot 031-62 76 93
WEF/House of Delegates
Magnus Arnell 073-152 15 16

Tag gärna kontakt med någon i styrelsen ang. frågor eller önskemål.

Föreningen Vattens **postgiro:** 28 03 78-1
bankgiro: 569-4328

Tidskriften VATTEN utges av Föreningen Vatten.

Journal of Water Management and Research published by the Swedish Association for Water.

Föreningen Vatten skall verka för vård av och rätt hushållning med vattentillgångarna och en god vattenmiljö.

Föreningens medlemmar är personliga eller stödjande. Årsavgift 2012 för personlig medlem är SEK 460 (pensionärer och studerande SEK 220) och för stödjande från SEK 6100. Medlemmarna erhåller tidskriften VATTEN utan kostnad, stödjande erhåller tre exemplar av tidskriften. Föreningen Vatten är ansluten till Water Environment Federation (WEF) i USA.

Medlemskap: Alla frågor rörande medlemskap i Föreningen Vatten handhas av kansliet, se ovan.

Annonser: Redaktionen för VATTEN, se ovan.

ISSN 0042-2886

Upplaga 2011: 1000 ex.

Tryckt 19 mars 2012 på Svanenmärkt papper

Tryck tjänst i Eslöv

I BLICKPUNKTEN

Dags att lämna över ordförandeklubban...

Jag tillträdde som ordförande i Föreningen för två år sedan. Det har varit ett stort privilegium och en utmaning att vara ordförande i föreningen under en så föränderlig period som denna men nu har förändringens tid även blåst in över mig och min personliga situation. VA SYD i Skåne som är min vardagliga arbetsplats utvecklas och utvidgas och detta betyder förändringar i stort och smått. Förutom att vara ansvarig för utvecklingsfrågor vid VA SYD tillträdde jag under våren som ansvarig för avfallsverksamheten vid VA SYD. Sammantaget är dessa uppgifter i dagsläget så krävande att jag har varit tvungen att se över hur jag kan hantera övriga uppdrag. I detta sammanhang känns det prioriterat att vara på hemmaplan och vara med och utveckla såväl VA SYD som FoU verksamheten för va frågor inte minst inom FoU klustret VA-teknik Södra vid Lunds Tekniska Högskola.

Sverige har internationellt, en stark position vad gäller stadsbyggnads- och stadsförnyelseprojekt med högt ställda ambitioner vad gäller hållbar utveckling inte minst avseende försörjningstjänster. Inom ramen för utvecklingen av detta område känns det idag än mer angeläget att fortsätta bygga upp ny kunskap inom va området, bredda systemtänk och inte minst att se till att nästa generation anar potentialen i vad som följer av ny kunskap och förändrade förutsättningar och tankesätt.

Även om det idag finns nya elektroniska sätt att sprida kunskap kommer det alltid att finnas behov av fysiska möten människor emellan för en fördjupning av idéer. Föreningen Vattens viktigaste uppgift är att arrangera tvärprofessionella möten för förkovran och debatt, konferenser för bredd och spetskompetens. Föreningens devis att vara ett »Nätverk för Kunskap» känns också som den viktigaste tillgången i denna nya värld som växer fram. Jag har under mina två år som har gått också kunnat skönja hur intresset har ökat från andra aktörer att Föreningen Vatten skall kunna ta sig an en större roll i detta sammanhang som en arrangör av oberoende mötesplatser för olika discipliner och olika delar av vattenbranschen. Några exempel på denna utveckling är t.ex.

- I de diskussioner som förs med NKV finns en uttalad målsättning om att föreningen skall kunna ta en större roll och därmed också kunna utveckla samarbetet med IWA (International Water Association).
- Med startstöd från Föreningen Vatten, Svenskt Vatten och NKV i Sverige kommer nyhetsbrevet Internationell VA-utveckling att ges ut av Ohlson & Winnfors AB.
- Seminarier som tar sin utgångspunkt i ny kunskap t.ex. Föreningen Vattens Höstmöte 2011 med dess internationella utblick och Skånelandsmötet 2012, en internationell konferens om vatten i den uthålliga staden, arrangeras i samarbete med andra aktörer bl.a. Svenskt Vatten.

Så till VA Mässan 2012 i Göteborg: Arbetet är i full gång och intresset för mässan är fortsatt stort. Från vår sida pågår arbetet med seminarie- och aktivitetsplaneringen. Samtidigt som detta konkreta och praktiska arbete pågår har vi börjat diskussioner med Svenskt Vatten och Varim på vilket sätt och av vem nästa mässa skall arrangeras. Nuvarande kontrakt löper ut efter 2012 och även om inget är bestämt ännu pekar mycket på att nuvarande arrangemang kommer förändras till nästa gång mässan ges.

Tidskriften Vatten är en av våra allra viktigaste tillgångar. Ett visst försiktigt förändringsarbete pågår här. Det finns bl.a. en ambition att kunna få in fler bidrag från alla seminarier som vi

arrangerar. Vi behöver utveckla vår samordning inom föreningen så att vi vid våra respektive möten och andra officiella platser informerar och uppmanar våra föredragshållare att bidra med bearbetade artiklar till tidskriften. Fler artiklar baserade på våra seminarier hade ytterligare stärkt vår ställning i vatten Sverige som »Nätverket för Kunskap».

Föreningen har alltså en fortsatt en solid ställning i vatten Sverige. Det finns dock även oroande moln. Föreningen Vatten har i likhet med andra ideella föreningar sett förändringar i medlemskåren. Allt fler av våra medlemmar ingår som stödjande medlemmar snarare än personliga medlemmar. Detta får två konsekvenser, dels minskar det personliga medlemsan-gagemanget i föreningen och dels får det ekonomiska konsekvenser för föreningens ekonomi. Medlemsformerna har därför setts över och medlemspaket till främst företag har tagits fram som innehåller såväl medlemskap som annonsyta i tidskriften för att på sätt att få till stånd ett tydligare samband mellan föreningen och dess företagsmedlemmar.

Slutligen vill jag gratulera årets pristagare till Föreningen Vattens Miljöpriser 2012,

VATTEN-priset Jes la Cour Jansen,

KEMIRA-priset Bengt Hansson,

FLYGT-priset Per Karlsson och Ida Schyberg

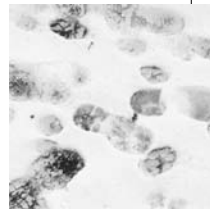
NEW GENERATION-priset Fredrik Torstensson

Återigen Grattis

Därmed tackar jag för mig.

Henrik Aspegren
Ordförande

FÖRENINGSMEDDELANDEN

NYTT FRÅN STYRELSEN

Nya medlemmar

Följande nya medlemmar hälsas hjärtligt välkomna i Föreningen Vatten:

Elin Lavonen, SLU, Uppsala
Per-Olof Kull, Aquasvea, Järfälla
Lin Linde, Svedala Kommun, Svedala
Elin Åfeldt, Syvab, Grödinge
Emma Nivert, Purenova Miljöteknik AB, Göteborg
Annelie Hedström, Luleå tekniska universitet, Luleå
Susann Milenkovski, SWECO Environment AB, Malmö
Claes Jakobsson, Öresunds Kommun, Öresund
Conny Simonsson, Öresunds Kommun, Öresund
Kristina Hall, VA SYD, Malmö
Cornelia Wallner, VA SYD, Malmö
Emil Bengtsson, Roslagens VA-Teknik AB, Norrtälje
Lotta Johansson, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Niklas Stenberg, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Jens Olsén, Lessebo Kommun, Lessebo
Sebastian Irminger Street, Sweco Environment AB, Malmö
Tobias Sjöstrand, Härnösand Energi & Miljö AB, Härnösand
Åke Gavelin, Härnösand Energi & Miljö AB, Härnösand
Lars Dahlqvist, Härnösand Energi & Miljö AB, Härnösand
Göran Hallberg, Härnösand Energi & Miljö AB, Härnösand
Mats Lindblom, ProVAb, Sundsvall
Anna Olofsson, Sweco Environment AB, Sundsvall
Johan Johansson, ProVAb, Kramfors
Jan Johansson, Sweco Environment AB, Sundsvall
Saifaldin Hussein, ProVAb, Kramfors
Elodie Benac, Sweco Environment AB, Sundsvall
Maria Widman, Piteå Renhållning & vatten AB, Öjebyn
Jennie Björk, Cerlic Controls AB, Segeltorp
Niklas Stenberg, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Mats Petersson, Jordfallet AB, Surte
Agata Banach, Stockholm

Kristina Hedlund, Sweco Environment AB, Stockholm
Johannes Sandberg, LMCG AB, Djursholm
Jonas Wenström, Uppsala
Stig Sjögren, F.d. VA Syd, Bunkeflostrand
Kjell Lundqvist, Skellefteå Kommun, Skellefteå
Anders Ledskog, VA Syd, Malmö
Karin Svensson Smith, VA Syd, Malmö
Emmanuel Morfiadakis, Malmö Stad, Malmö
Karin Magnusson, Tyréns AB,
Per Domstad, Tyréns AB, Gävle
Linda Hörnsten, WSP,
Roger Andersson, Hudiksvalls kommun VA, Hudiksvall
Lars Holmberg, Hudiksvalls kommun VA, Hudiksvall
Karin Bergman, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Ulf Ödberg, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Owe Westerlund, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Tomas Larsson, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Matthias Grimm, ProVAb, Umeå
Bo Haglund, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Uno Schön, Mitt Sverige Vatten AB, Sundsvall
Maria Lindqvist, UMEVA, Umeå
Maria Nordlund, UMEVA, Umeå
Torstein Dalen
Hans Peipke, Cerlic Controls AB, Kungens Kurva
Cornelia Ljungerud, Ängelholms kommun, Ängelholm
Viktor Larsson, Xylem Water Solutions, Sundbyberg
Kirstin Carey, Enköping
Katarina Larsson, Hässleholm
Susanne Steen Kronborg, Sweco Environment AB, Malmö

Föreningen Vattens miljöpriser 2012

Ärligen delar föreningen ut hederspriset VATTEN-priset och NEW GENERATION-priset samt tillsammans med andra sponsorer, KEMIRA-priset, och FLYGT-priset till vattenvårdens välförtjänta hjältar inom landet och dess nära grannar.

Prisutdelning till årets pristagare sker onsdagen den 6 mars i Stockholm, på Kungliga Myntkabinettets hörsal, Slottsbacken, Gamla Stan i samband med Föreningen Vattens årsmöte.

VATTEN-priset

Statuter: Priset utdelas till person eller grupp av personer verksamma inom de nordiska länderna och som genom idé, konstruktion, praktisk tillämpning, forskning, vetenskaplig avhandling etc. på ett betydelsefullt sätt främjat utvecklingen inom vattenvården.

Pris: Priset utgörs av ett hedersdiplom och ett pris på 40 000 kronor som ställs till förfogande av Föreningen Vatten, SWECO AB och Xylem Sverige tidigare ITT Water & Wastewater Sverige.

Pristagare 2012: Jes la Cour Jansen, VA-teknik vid Institutionen för Kemiteknik, LTH

Jes la Cour Jansen.

Priskommitténs motivering: Genom sitt genuina engagemang och sin kunskapsörst har han främjat utvecklingen inom VA-teknik och dess angränsande verksamhetsområden. Där ibland avancerad behandling av avloppsvatten och slam samt avfallsbehandling med fokus på organiska fraktioner i hushållsavfall. På senare tid har han fördjupat sig inom reduktion av läkemedelsrester och organiska mikroföroreningar i avloppsvatten och slam.

Förutom för sina vetenskapliga meriter kännetecknas pristagaren av en stark personlighet vilket i högsta grad genererar intresse för teknikområdet.

Vidare är han författare till väl erkänd kurslitteratur. Han är också en mycket uppskattad professor på Lunds Tekniska Högskola som trots många bollar i luften aldrig tappat engagemanget till sina doktorander, examensarbetare och elever. Detta bidrar i högsta grad till kunskapsspridning till den yngre generationen och för forskningen framåt.

Föreningen Vatten säger Yes Yes Yes! 2012 års vattenpris går till yrväddet från Danmark som satt en ordentlig prägel på svensk VA-teknik: Jes la Cour Jansen.

KEMIRA-priset

Statuter: Utmärkelsen utgår för berömdvärd insats i vattenvårdens tjänst i första hand genomfört under det gångna året och i andra hand för ackumulerad merit. Dylika insatser bör i första hand vara av vetenskaplig eller teknisk karaktär. Dock kan person utses som på annat sätt, tex publicistisk, gjort sig förtjänt av utmärkelsen. Oberoende av nationalitet kan person som är verksam i de nordiska länderna ifrågakomma.

Pris: Priset utgörs av ett diplom och ett resestipendium på 20 000 kr som ställs till förfogande av Föreningen Vatten och Kemira Kemi AB, Kemira Water. Studieresan skall anknyta till pågående utveckling inom VA tekniken.

Pristagare 2012: Bengt Hansson, Envisys, AB

Bengt Hansson.

Priskommitténs motivering: Bengt Hansson har varit aktiv inom svensk och internationell VA-verksamhet sedan början av 1980-talet. Han har framgångsrikt, med kunskap, entusiasm och nytänkande, utvecklat sin verksamhet inom det egna företaget Envisys. Inte minst när det gäller slamfrågan, är Bengt en tongivande drivkraft och rådgivare till det certifieringssystem REVAQ, som många av Sveriges kommuner idag arbetar med.

De återkommande Vår och Höstmöten, som arrangerats i Envisys regi, är uppskattade och välbesökta samlingspunkter för svensk VA-expertis. Tack vare dem kan vi också förknippa Bengt med svart diabas från hemtrakten i Göingebygden och gäsamiddag på Grand Hotel i Lund.

FLYGT-priset

Statuter: Utmärkelsen utgår för förtjänstfullt arbete till enskild person eller grupp i vattenvårdens tjänst inom drift- och underhållsområdet vid svenska va anläggningar inom kommuner eller industri. Priset skall i första hand premiera praktiska insatser under det gångna året som lett till vinster i t ex effektivitet, reningsresultat eller säkerhet.

Pris: Priset utgörs av ett diplom och ett resestipendium på 20 000 kr som ställs till förfogande av Föreningen Vatten och Xylem Sverige tidigare ITT Water & Wastewater Sverige. Resestipendiet är avsett för resor i studie- eller fortbildningssyfte.

Pristagare 2012: Per Karlsson och Ida Schyberg, Karlshamns kommun

Per Karlsson och Ida Schyberg.

Priskommitténs motivering: Utmärkelsen Flygtpriset har tilldelats drifttekniker Per Karlsson och processtekniker Ida Schyberg på Karlshamns kommun, Sternö Reningsverk. På reningsverket har man två parallella biologiska linjer, där syre överförs från ett tubluftarsystem som försörjs med luft från fyra stycken blåsmaskiner. I samband med ett haveri av en blåsmaskin fattade man beslutet att byta ut hela blåsmaskinerna, bottenluftarsystemet och styrningen. Genom att det finns två linjer har man kunnat göra jämförande tester och konstaterat att den nya lösningen gett ett fantastiskt resultat i form av energibesparingar på 63 % och motsvarande minskningar av CO₂-utsläpp. Med en eftersträvnäsvärd entusiasm och nyfikenhet har Per Karlsson och Ida Schyberg tagit sig an projektet och genomfört det med strålande resultat som följd. Grattis!

NEW GENERATION-priset

Statuter: Priset skall delas ut till en yngre person eller grupp av personer, verksamma i Sverige, som genom hög kompetens, engagemang, initiativkraft, nytänkande och framtänkande bidrar till en sund och hållbar utveckling inom vattenområdet.

Pris: Priset utgörs av ett diplom och ett resestipendium på 10 000 kr som ställs till förfogande av Föreningen Vatten, DHI Sverige AB, KEMIRA Kemi AB, Zylem Sverige tidigare ITT Water & Wastewater Sverige, Nordiska Plaströrsgruppen och SWECO AB. Resestipendiet är avsett för resor i studie- eller fortbildningssyfte.

Pristagare 2012: Fredrik Torstensson, Göteborg vatten

Priskommitténs motivering: Fredrik Torstensson idag 30 år, är verksam inom VA-området och utbildad Civilingenjör på Chalmers Tekniska Högskola.

I slutet av Chalmersstudierna började han på Göteborg Vattens projekteringsavdelning år 2005 först som praktikant och examensarbetare och från 2006 som tillsvidareanställd med arbetsuppgifter huvudsakligen inom avloppsområdet. Ett stort projekt han höll i var renovering och uppgradering av Bulycke spillvattenpumpstation. Fredrik har tidigt utmärkt sig för sin ambition och positiva inställning i det dagliga värvet. Han är seriös och målinriktad i sitt arbete och levererar goda resultat. På kort tid har Fredrik avancerat till enhetschef på Avlopps enheten på Rörnäts drifts avdelningen vilket innebär såväl personalansvar som ekonomi- och teknisk ansvar. Fredrik är mycket uppskattad i sin roll som enhetschef av medarbetare och övriga chefer. Personer i hans omgivning bekräftar att han är en riktig doer!

I sin nuvarande roll som enhetschef har Fredrik i samband med de kritiska vädersituationer som drabbat Göteborg under 2011 på ett lugnt och balanserat sätt hanterat media, samt att tillsammans med enheten planera och genomföra de åtgärder som krävs för att lösa insatser i såväl akuta lägen som i långsiktigt driftperspektiv. Fredrik och hans yrkesbana hittills visar på att han tagit väl tillvara på och presterat inom den mångsidighet och de utmaningar som branschen erbjuder yngre förmågor. Därmed utgör han ett gott föredöme för den »Nya Generationen» inom Vattenområdet.

Fredrik Torstensson.

Starkt

Vattnet fyller stenars sprickor
Vid frost sprängs marmor och granit
Orden fyller barnens tankar
Kärlekslöst sagda kan de skada hjärnan länge
Nyttja ord med takt och måtta
Kasta dem aldrig obetänksamt omkring
Även stora stenar kan ha dolda fåror
Osynliga men känsliga för iskyla

Kenneth M Persson

DELA MED DIG AV DINA KÄNSLOR OCH TANKAR KRING VATTEN

Vi inbjuder dig som läser VATTEN att dela med dig av dina personliga reflektioner kring vatten. Skicka oss text och/eller bild med fri association till vatten. Formatet är fritt, men utrymmet begränsas till en sida. Redaktionen förbehåller sig rätten att fritt utforma layouten av sidan och att eventuellt kombinera olika bidrag på samma sida. Ingen ekonomisk ersättning utgår.

NORRA KOMMITTÉN

Referat från Föreningen Vattens Norrlandsmöte 31 januari – 1 februari 2012 i Sundsvall

Tisdagen den 31 januari var det åter dags för Norrlandsmöte, denna gång träffades vi i det vackra Stadshuset vid Stora Torget i Sundsvall. Mötet samlade omkring 90 personer inklusive föreläsare och här kommer ett kort referat av vad som avhandlades.

Lars Nilsson (avgående ordförande) och Lotta Johansson (ny ordförande) från Föreningen Vattens Norra kommitté hälsade välkomna efter en inledande kaffestund.

Först ut på podiet var Mikael Löfqvist, VD för MittSverige Vatten AB och Folke Nyström, Sundsvall Energi. Mikael hälsade välkomna till Norrlands Huvudstad och berättade därefter om den biogassatsning man arbetar med. Det finns stort politiskt engagemang i frågan och man arbetar såväl med att ordna tankställen som att utveckla en ny teknik (KRYO-teknik) för rening av biogas och framställa flytande fordonsgas. Han menade att det allmänna måste visa vägen i utvecklingen mot ett klimatsmart samhälle. Under 2012 pågår utredning för ett biogaskombinat (rötning av kommunalt och industriellt avloppsslam samt organiskt hushållsavfall) och under hösten väntas beslut om byggande av anläggningen som ska producera 4–6 miljoner NM₃/år vilket tex räcker till 4–6000 personbilar. Folke fortsatte att berätta om »Biogas mellannorrland», ett samarbete med bl.a. Östersunds kommun, tanken är att få med substrat från flera kommuner eftersom det finns stordriftsfördelar att vinna.

Peter Ek, Ramböll VA-process, Uppsala, presenterade sedan projektet Ön 2050. Umeås centrala reningsverk ska moderniseras och byggas ut för att klara en ökad belastning från dagens 115 000 p.e. till 200 000 p.e. år 2050. Man bygger bl. a ytterligare en rötkammare och får därmed två sådana, det egna slammet beräknas utgöra 80–85 % av mängden TS som ska rötas. UMEVA har valt att använda biogasen till el- och värmeproduktion i stället för fordonsgas.

En mobil pilotanläggning för rötningförsök har tagits fram av JTI, om detta berättade Gustav Rogstrand. Denna kan hyras av intresserade och Gustav förklarade att försök i pilotanläggningen ger mer rättvisande resultat än om man kör i labbskala. Den är även lämplig att använda för utbildning av personal samt test av olika driftalternativ. Han ansåg att det är svårt eller omöjligt att driva en biogasanläggning i liten skala med någon vettig ekonomi – det krävs en viss storlek och samverkan mellan kommuner behövs därför.

Erika Lundström från avfallsavdelningen, Luleå kommun, redogjorde för hur man resonerat i Luleå när det gäller vem som bör ha ansvar för olika funktioner kring

biogasanläggningen när den tagits i drift. Detta är en ny verksamhet för kommunen som kräver ny organisation och kännedom om vilka spelregler som gäller. Även i Luleå planeras en uppgradering till fordonsgas vilken planeras komma i drift 2012/2013.

Efter lunchpaus med många Vattendiskussioner fortsatte Folke Nyström att berätta om vilken nytta kommunala VA-organisationer har av intresseorganisationen »Biogas Norr». Man har som mål att:

- Öka produktionen av biogas i Norra Sverige
- Öka användningen av fordonsgas i bussar, person- och lastbilar
- Tankställen för biogas
- Forskning, utveckling och inventering
- Information, utbildning, erfarenhetsbyte
- Noder i varje län.

Idag är norra Sverige en vit fläck på kartan över tankställen, endast 4 st finns norr om Gävle. Men branschen har stor framtidstro och redan 2013 vill Biogas Norr uppnå; dubblad produktion av biogas (400 GWh), 10 tankställen, 5 kommuner med gasdriven kollektivtrafik, 100 gasdrivna tunga fordon, 2500 gasdrivna personbilar.

Annika Malm tog över podiet och inledde föreläsningsblocket om VA-planer och förnyelseplanering. Hon berättade om hur man kan arbeta med det befintliga VA-nätet. Utgångspunkten var resultat från arbetet med Svensk Vattens rapport 2011-12 »Handbok i förnyelseplanering». För att kunna bedöma hur man ligger till och vilken förnyelsetakt som är lämplig behövs statistik och nyckeltal för jämförelser. Fyra metoder för bedömning av lämplig förnyelsetakt beskrevs. Rapporter och hjälpmallar (xls) finns att ladda ned på: <http://www.svenskvatten.se/Vattentjanster/Rornat/>.

Anders Rydberg från WSP gav därefter en beskrivning av hur man kan arbeta med kommunövergripande VA-planer och varför de behövs. Det finns idag inget tvingande krav att varje kommun måste ha en VA-plan men i en enkät svarade 56 kommuner att de har en. Ett förslag till upplägg finns i en rapport 2009:07 från Länsstyrelsen i Stockholms län. Anders tipsade om att; det är bra att upprätta en förvaltningsövergripande arbetsgrupp i kommunen för VA-planarbetet, att ta fram en gemensam målformulering, underskatta ej arbetsprocessens omfattning, identifiera behov och drivkrafter i kommunen, bättra med enkel plan än en komplicerad som ej blir klar, utnyttja befintligt underlag och komplettera senare, fokusera på de frågor som har betydelse i kommunen. Sigtuna har tex sin plan på nätet om man vill studera den.

Amelia Morey Strömberg, Norrtälje kommun, berättade om hur man lagt upp arbetet med VA-planering i den speciella kommunen som har 56 000 invånare,

Omkring 90 personer deltog vid Norrlandsmötet i Sundsvalls Stadshus.

27 000 fritidsfastigheter i områden som antingen är oplanerade eller med gamla fritidshusområdesplaner från 60–70 talet samt 10 000 öar, ca 35 000 enskilda avlopp och ca 25 000 pe anslutna till VA (ca 45 % av de inskrivna i kommunen). Sommarbefolkningen på ca 150 000 personer tillbringar mer eller mindre hela sommaren i Norrtälje. Stora infrastrukturbeslut har tagits med överföringsledningar för spillvatten till större verk och dricksvatten från Mälaren. Totalt ca 23 000 fastigheter kommer att anslutas år 2011–2030, mot dagens 25 000 anslutna personer. Investeringsvolym: ca 2,4 Mdkr.

Den första dagens föredragningar avslutades med att Stefan Grundström, kommunekolog i Timrå kommun, berättade om kommunens arbete med sin VA-plan. Man vill uppnå mera strategiskt tänkande i VA-frågor, lösa

VA-frågan i omvandlingsområden – utökade byggrätter, avgöra var recipienten ska ha hög skyddsnivå, hur man ska uppnå god ekologisk status samt uppnå bättre samverkan i kommunen. Stefan ville även lyfta frågan att mikroorganismer borde ingå i övervakningssystem för ytvatten då trenden med otjänliga provresultat är ökande.

Middagen avnjöts under ständsmässiga former i den anrika Spegelsalen med många vattendiskussioner och till kaffet inledde Snygga Grabbars Ukuleleband (med Snygga Brudar) sin kvällsunderhållning. Bland låtarna märktes »10-årsregnets återkomst», »Stan är full av vatten» samt »Regnet det bara öser ner».

Dag 2 inleddes med att Kjell Lundqvist gjorde en intressant redogörelse för hur man på Skellefteå Kommun arbetade med sin vattenförsörjning i samband med tarmparasiten *Cryptosporidium* drabbade kunderna år

Snygga Grabbars Ukuleleband (nu med Snygga Brudar).

2011. Utbrottet startade på skärtorsdagen och man misstänkte tidigt att kranvattnet var orsaken. Vattenkokning infördes och antalet insjuknade personer minskade vilket bekräftade misstanken. Ca 12 000 personer insjuknade totalt men man hittade aldrig Crypto i vattenprover eftersom antalet individer per m³ är så litet, på avloppsverket hittades dock höga halter. UV-utrustning lånades från andra kommuner och installerades på vattenverket. Planerad spolning av nätet genomfördes vilket tog 76 dagar. Information till befolkningen är central och man hade 3 personer på heltid för detta.

Carsten Cronqvist, Köpenhamns Energi, fortsatte med att berätta om stadens värsta översvämning någonsin som inträffade 2 juli 2011 och arbetet efter denna. Man fick ett fullskaletest av avloppssystemet med 90–110 mm på 90 minuter (50 mm på 30 min) och staden stod bokstavligen under vatten! Omkring 50 000 försäkringsskador inträffade med total kostnad på 5 miljarder DKR. Det politiska intresset är stort för att förebygga liknande händelser i framtiden, man planerar en mängd åtgärder från optimering av bef. avloppssystem till anläggande av kanalsystem. Man har gjort en bedömning att genom investeringar på 6–8 miljarder de närmaste 30 åren kan man undvika skador för 15 miljarder.

Gilbert Svensson, Urban water management och LTU, redogjorde för huvuddragen i de nya publikationerna P104 och P105 från Svenskt Vatten och hur man kan minska riskerna som ett förändrat klimat kan ge på dagvattenavrinningen. Våra säkerhetskrav har ökat och dimensionering av ledningar måste kombineras med stadsplanering (höjdsättning mm) om vi ska klara att avleda extremregn. En ökad regnintensitet med 10–30 % pga klimatförändring är fortfarande »nästan felmarginal» i dimensioneringsberäkningen. P105 tar upp hur krav på dagvattenhantering kan ställas i översiktsplaner och detaljplaner. LOD-åtgärder ska preciseras, effekt beskrivas och vara genomförbara i en detaljplan.

Sist ut på podiet var Maria Viklander, LTU, som berättade om forskningsverksamheten vid universitetet och det kluster som bildats och fått namnet »Dag&Nät». Dag&Nät utvecklar och förmedlar forskningsbaserad kunskap samt bygger nätverk inom dagvatten- och ledningsnätområdet, med utgångspunkt i samhällets behov och i nära samverkan med privata och offentliga aktörer.

Mötet avslutades vid lunchtid och deltagarna lämnade in den enkät som ska ligga till stöd för planering av nästa års Norrlandsmöte. Deltagarna uttryckte ett stort beröm för genomfört arrangemang och några reflektioner som kommit igen på flertalet enkäter var bl.a. att upplägget på seminarieblocken var väldigt bra och att blandningen på föreläsare tilltalade många. Lokalen,

maten och underhållningen fick också många plus i kanten. Förslag till kommande års föreläsningar var bl.a. att belysa hur man hanterat va-problem i andra länder som tex. USA, återvinning av regnvatten för hus (rainwater harvesting) samt dricksvattenfrågor såsom vattenskyddsområden i olika aspekter och UV-presentationer. Fanns också önskemål om att belysa kemikalieanvändningens framtid inom va-verken och hur kommunerna har hanterat Lås- och bomföreskrifterna som skall vara genomförda under 2012.

Föreläsarnas presentationer finns nu publicerade på FV:s hemsida, se <http://www.foreningenvatten.se/Page51.aspx> och klicka på »Läs mer». Presentationerna ser du genom att klicka i programmet på önskad rubrik.

Lotta Johansson

VÄSTRA KOMMITTÉN

Det planerade mötet om varmvatten i hushållen på Gustavsbergs fabrik i Vårgårda blev inställt på grund av få anmälningar. Vi hoppas ta nya tag och återkomma vid ett senare tillfälle med ett spännande program om vattenanvändning i hushållen.

Tjörns kommun drabbades i höstas av ett större oljeutsläpp. Nu har saneringen pågått under en längre tid och tiden för eftertanken börjar komma. Vi inbjuder till ett möte i Skärhamn den 3dje april där kommunens miljöavdelning tillsammans med saneringsföretaget Entropi SAB vill delge er våra erfarenheter och samtidigt få möjligheten att tillsammans med er diskutera hur man kan bli bättre på att hantera likartade problem. Eller är det så att vi redan är bra? Tjänstemän på Tjörns kommun redogör för hur situationen hanterades och vad det blev för konsekvenser. De delar generöst med sig av vad man lärt sig för framtiden. Vi som inte heller vill behöva tillämpa kunskap om hur ett sådant läge skall hanteras framöver kan ta del av erfarenheterna.

I övrigt är Föreningen Vatten och samarbetspartners som bäst igång med att ordna en minnesvärd VA-mässa hösten 2012. Det finns grupper för planering av seminarier och annat kul! Här i Väst känner vi ett särskilt ansvar för att visa att Göteborg är ett bra ställe för en VA-mässa.

Som vi meddelade i förra numret så hoppas vi att Föreningen Vattens monter kommer att vara en trevlig samlingspunkt för nya och gamla medlemmar. En nyckel är att hålla montern bemannad och trevlig. Troligen har Du också andra åtaganden och intressen på VA-mässan – men kanske har Du också tid och möjlighet att bidra till att bemanna föreningens monter under några tim-

mar. Västra kommittén kommer att samordna bemanningen av montern. Vi kommer alltså att tjata på folk medelst e-post och andra kanaler. Vi kan dock även tänka oss att hantera frivilliga anmälningar till monterbemanning. Maila i så fall till Ann Mattsson eller Annika Svensson.

Tjatat kommer att pågå tills vi är fulltaliga!

Ann Mattsson

SÖDRA KOMMITTÉN

När detta läses har Södra regionkommittén genomfört Skånelandsmötet 2012 med temat »Urban flooding».

Mötet har samlat rekordmånga deltagare och i nästa nummer återkommer vi med ett fylligt referat från vad som kom fram på mötet.

Kenneth M Persson

IT-SEKTIONEN

Föreningen Vatten inbjuder till IT-sektionens årliga seminarium, som kommer att hållas i Halmstad, på Tylösand, den 25–26 april 2012. Denna gång lägger vi fokus på kommunikation, informations- och kunskaps-spridning. Information om program och anmälningstaljer finns på www.foreningenvatten.se. Programmet är indelat i tre block: 1) Föreningensbelastningen i vattenmiljön, 2) Kommunikationsstrategi mot myndigheter, beslutsfattare och medborgare, 3) Planering för framtida utmaningar, och innefattar föredragshållare från bland annat Havs- och vattenmyndigheten, LRF, Avfall Sverige, Svenskt Vatten, samt ett flertal kommunala representanter och VA-bolag.

Lars-Göran Gustafsson

INTERNATIONELLA SEKTIONEN

I samband med Föreningen Vattens årsmöte 6 mars uppmärksammar vi releasen för nyhetsbrevet *Internationell VA-utveckling*. Arbetet med att få igång en artikelbevakningstjänst av internationella vetenskapliga artiklar har pågått under flera år inom Internationella sektionens arbetsgrupp med NKV/Svenskt Vatten och med Erik Winnfors. Nu förverkligar Ohlson & Winnfors detta projekt. Nyhetsbrevet går att beställa på www.internationalva.se

Internationella sektionen planerar ytterligare en internationell konferens tillsammans med NKV. Tema för konferensen är *Hantering av föroreningar i Dagvatten – Internationella erfarenheter och svenska utmaningar*. Vi arbetar nu med programmet tillsammans med NKV och Luleå Universitet. Konferensen kommer att äga rum i Stockholm den 13–14 november 2012.

Under 2012 ska Internationella sektionen ta fram en strategi för det fortsatta arbetet. Det finns många idéer och det kommer förmodligen behövas fler aktiva medlemmar i sektionen.

Slutligen vill jag hälsa Internationella sektionens ordförande Magnus Arnell välkommen tillbaka efter sin föräldraledighet.

Marta Ahlquist Juhlén

HYDROLOGISEKTIONEN

Boka in onsdagen den 7 november 2012 för en dag hos Vattenfall i Stockholmstrakten. Vi har då ett seminarium om framtidens hydrologi och konsekvenser för och av verksamheter i och kring vattendrag.

Lennart de Maré

LITTERATUR

RAPPORTER

SNV

Naturvårdsverket har publicerat:

OBS – samtliga rapporter finns även som pdf på
www.naturvardsverket.se/bokhandeln

Effekter av en havsbaserad vindkraftpark på fördelningen av bottennära fisk. En rapport från kunskapsprogrammet Vindval.

ISBN 978-91-620-6485-3

Sverige utan klimatutsläpp år 2050. Sammanfattning av ett regeringsuppdrag.

ISBN 978-91-620-8574-2

Underlag till en svensk färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050. Sammanställning av svenska och internationella scenariostudier inom klimat- och energiområdet. Regeringsuppdrag.

ISBN 978-91-620-6487-7

Samverkansplaner för värdefulla kust- och havsområden. Projektrapport och rekommendationer för vidare arbete.

ISBN 978-91-620-6471-6

Hälsorelaterad miljöövervakning – årsrapport 2011. Mätningar av miljöns effekter på människors hälsa.

ISBN 978-91-620-8570-4

Dispens från strandskyddet. En utvärdering av roller, ansvar och förutsättningar efter förändringen i lagstiftningen 2009.

ISBN 978-91-620-6472-3

SVU

Svenskt Vatten Utveckling har publicerat:

OBS – rapporterna finns normalt som pdf under
www.svensktvatten.se

Svenskt Vatten AB. Säkerhetshandbok för dricksvattenproducenter.

Art nr: u12

Arrhenius, K. och Johansson, U. Karakterisering av föroreningar i biogas före och efter uppgradering till fordonsgas.

Art nr: C SGC 246

Rylander, R. och Schmitz, J. Svavelväte i avloppsreningsverk – en exponeringsstudie.

Art nr: 2012-01

Svenskt Vatten AB. Vårt vatten.

Art nr: Vårt vatten

Åström, J., Bergstedt, O., Sokolova, E., Kjellberg, I., Pettersson, T., Borell-Lövestedt, C., Karlsson, A. och Wennbe, C. Värdering av risker för en relativt opåverkad ytvattentäkt – modellering av Rådasjön med stöd av inaktiveringsstudier och mikrobiell källspårning.

Art nr: 2011-18

Jacobsson, L. och Andersson, H. Undersökning av täthet hos flänsförband i grova plaströr med beräkningar och experiment.

Art nr: 2011-17

Linderholm, K. Fosfor och dess växttillgänglighet i slam – en litteraturstudie.

Art nr: 2011-16

Balmér, P. och Hellström, D. Nyckeltal för reningsverk – verktyg för effektivare resursanvändning.

Art nr: 2011-15

BÖCKER

Anastas, P.T. (Series Editor) Handbook of Green Chemistry, 12 Volume Set, Wiley.

ISBN: 978-3-527-31404-1, € 1,626.00, May 2014

Fredlund, D.G. Unsaturated Soil Mechanics in Engineering Practice, Wiley.

ISBN: 9781118133590, € 120.00 August 2012

www.tidskriftenvatten.se
sökbart artikel-arkiv

Goodbun, J. Scarcity: Architecture in an Age of Depleting Resources Architectural Design, Wiley.

ISBN: 978-1-1199-7362-1, € 30.00, July 2012

Marcus, Y. Supercritical Water, Wiley.

ISBN: 978-0-470-88947-3, €116.40, July 2012

Hiscock, G. Earth Wars: The Battle for Global Resources, Wiley.

ISBN: 978-1-1181-5288-1, € 24.00, May 2012

Mohee, R. and Mudhoo, A. Bioremediation and Sustainability: Research and Applications, Wiley.

ISBN: 978-1-1180-6284-5, € 156.00, April 2012

Escher, B. and Leusch, F. Bioanalytical Tools in Water Quality Assessment, IWA Publishing.

ISBN: 9781843393689, €128.25, Dec 2011

Escher, B., Leusch, F., Breach, B., World Health Organisation (WHO), Ahuja, S. Water Quality Set, IWA Publishing.

ISBN: 9781780401201, € 364.50, Jan 2012

Postawa, A. Best Practice Guide on Sampling and Monitoring of Metals in Drinking Water, IWA Publishing.

ISBN: 9781843393832, € 81.00, Jan 2012

Wood, H. Disasters and Minewater, Good Practice and Prevention, IWA Publishing.

ISBN: 9781780400068, € 106.65, Jan 2012

Armon, R. and Cheruti, U. Environmental Aspects of Zoonotic Diseases, IWA Publishing.

ISBN: 9781843390855, € 189.00, Jan 2012

van Haandel, A. and van der Lubbe, J. Handbook of Biological Wastewater Treatment: Second Edition, Design and Optimisation of Activated Sludge Systems, IWA Publishing.

ISBN: 9781780400006, € 195.75, Feb 2012

Libhaber, M. and Orozco Jaramillo, A. Sustainable Treatment and Reuse of Municipal Wastewater, For Decision Makers and Practicing Engineers, IWA Publishing.

ISBN: 9781780400167, € 128.25, Mar 2012

Hammer, M.J. Sr., Hammer, M.J. Jr. Water and Wastewater Technology, 7th edition, Prentice Hall.

ISBN: 9780135114049, \$137.00, Jan 2012

Rosenzweig, C., Solecki, W.D., Hammer, S.A., and Mehrotra, S. (Editors) Climate Change and Cities, First Assessment Report of the Urban Climate Change Research Network, Cambridge University Press.

ISBN: 9781107004207, \$50.00, April 2011

PRESSRELEASES

Hydrologidagarna 2012 Norrköping, 14–15 mars 2012

Hydrologisk modellering i samhällets tjänst – igår, idag och framtida utmaningar

Svenska Hydrologiska Rådet (SHR) och Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut (SMHI) inbjuder till Hydrologidagarna 2012. Evenemanget är ett två-dagarsseminarium som äger rum på SMHI, Norrköping, den 14 och 15 mars 2012.

Årets hydrologidagar har temat hydrologisk modellering. Temat har valts för att uppmärksamma 40 års arbete av Sten Bergström, särskilt hans arbete med utveckling och tillämpning av HBV-modellen. Vi välkomnar bidrag som belyser och granskar samhällsnyttan av hydrologisk modellering i bred bemärkelse, såväl i ett historiskt perspektiv som med fokus på dagens och framtidens möjligheter och utmaningar.

Hydrologiska modeller som användes enbart av forskarna på 60 och 70-talet har nu blivit ett oersättligt verktyg för miljöarbetare, vattenförvaltare, vattenkraftsindustrin, och alla andra som arbetar med vatten. Detta har medfört nya utmaningar som att hitta samsyn mellan modellerare och användare av modellresultat. Hur ska man tolka modellresultat? Hur ska man hantera osäkerheter? Hur kan man förbättra kommunikationen mellan modellerare och användare av modellresultat? Vi ser gärna bidrag som berör sådana frågor.

Bekräftade talare:

Lotta Andersson (SMHI)
Lars Bengtsson (LTH)
Peter Calla (Vattenregleringsföretagen)
Sven Halldin (Uppsala universitet)
Lena Häll Eriksson (SMHI)
Per-Erik Jansson (KTH)
Nick Jarvis (SLU)
Barbro Johansson (SMHI)
Björn Johansson (Tekniska Verken)
Ånund Killingtveit (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet)
Göran Lindström (SMHI)
Lennart Olofsson (Länsstyrelsen Västra Götaland)
Jan Seibert (Uppsala universitet / Universität Zürich)
Mikael Sundby (Vattenfall)

2011-12-05

SMHI

Västsvensk miljömärkning för sjöfart världsledande

Många svenska, norska och danska företag och organisationer inom sjöfart deltog 7/12 i ett seminarium i Göteborg om hur Clean Shipping Index kan användas för affärsutveckling. Indexet har sedan 2006 utvecklats på initiativ av västsvenska organisationer och myndigheter och är nu ett av världens ledande system för att miljö-deklarerat fartyg.

Under dagen diskuterades hur de marintekniska företagen kan samarbeta med myndigheter och högskolor för att skapa produktutveckling och affärsmöjligheter med hjälp av Clean Shipping Index.

– Dagens diskussioner var ett steg i rätt riktning där vi länder runt Skagerrak och Kattegatt siktar på att bli globala föregångare inom hållbar sjöfart. Med mötet ville vi komplettera arbetet inom samarbetsprojektet MARKIS, som handlar om att skapa förutsättningar för konkurrenskraftig, miljösmart sjöfart, med marknadspåverkan från företagen, säger Agneta Pettersson, projektledare för MARKIS som anordnade dagen.

En av föreläsarna var Emma Albinson från Lindex. Hon berättade att 80 procent av Lindex transporter från producenter till distributionslager går med fartyg. Kundkrav och en strävan efter att ha kontroll över miljöpåverkan driver utvecklingen av miljöanpassade transporter.

Clean Shipping Index fokuserar på flera olika miljöområden, och rankar fartyg i förhållande till luftutsläpp, kemikalieanvändning och avlopps- och sophantering. Det gör indexet till det mest heltäckande systemet för att miljöränka fartyg, och hittills har 30 av världens största rederier registrerat närmare 2000 fartyg i indexet.

– Vi ska nu bilda en strategisk arbetsgrupp tillsammans med företagen för att komma igång med mer konkreta projekt som ökar de marintekniska företagens konkurrenskraft, säger Jakob Lagercrantz, projektledare för Clean Shipping Business Development.

– Clean Shipping Index kommer att vara en viktig drivkraft för innovation och produktutveckling i framtiden säger Patric Westdahl, verksamhetschef för Svenskt Marintekniskt Forum och en av MARKIS partners.

Clean Shipping Index bedömer utifrån sex områden:

- Kemikalieanvändning
- Vatten och avfallshantering
- Koldioxid
- Kväveföroreningar (NOx)
- Svavelföroreningar (SOx) och partiklar

Systemet bygger på att rederierna fyller i 20 frågor per fartyg. Det är gratis att registrera fartyg i indexet.

MARKIS (Maritimt Kompetens och Innovations-samarbete i Skagerrak och Kattegat) är ett treårigt maritimt kompetens- och utvecklingssamarbete inom Skagerrak- och Kattegat- regionen, delvis finansierat av EU Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak programmet. www.markis.eu

Clean Shipping Business Development med Västra Götalandsregionen och EU:s Strukturfondsprogram som huvudfinansierare syftar till att stimulera svenska marintekniska företag att dra nytta av Clean Shipping Index i sin produkt- och affärsutveckling. www.cleanshippingproject.se

2011-12-09

Västra Götalandsregionen

Nya risker och möjligheter i ett förändrat klimat

Nu finns det ny kunskap, erfarenheter och metoder för att arbeta strukturerat med att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Det har vuxit fram i ett spännande samarbete mellan forskningsvärlden och näringslivet.

Tyréns har sedan 2009 samarbetat med forskningsprogrammet Climatools för att ta fram metoder och verktyg som ska underlätta framför allt kommunernas klimatanpassning. Samarbetet har syftat till att Climatools verktyg för klimatanpassning skulle bli så praktiskt användbara som möjligt. Idag den 26 januari 2012 har Climatools sin slutkonferens där verktygen presenteras, och Tyréns bidrar med sin erfarenhet av hur några av verktygen kan användas i praktiken.

Klimatförändringarna skapar nya risker och möjligheter som är förknippade framför allt med högre temperaturer, höjd havsnivå och ökade nederbördsmängder. De flesta sektorer i samhället kommer att påverkas på ett eller annat sätt, och många verksamheter bör redan nu se över hur de kan hantera riskerna och ta vara på möjligheterna. VA-huvudmän, räddningstjänst, äldreomsorg, banker, försäkringsbolag, jordbruk och turismnäring är exempel på sektorer med varierande grad av ökade risker och möjligheter.

– Vi ser att kommuner och andra aktörer bör arbeta strategiskt med klimatanpassning. Ett brett spektra av kompetenser och beslutsfattare behöver vara med i arbetet, säger Maria Larsson, projektledare för Tyréns utvecklingsprojekt. I många organisationer behöver man börja med att öka engagemanget och förståelsen för frågorna. I England har man arbetat strukturerat med riskhanteringsmetoder, och det tror vi är ett bra och pe-

dagogiskt sätt att arbeta även i Sverige. Det finns mycket att vinna i ekonomi, miljö, hälsa och social välfärd med att börja klimatanpassa nu.

2012-01-26

Tyréns

VD Anders Berntell lämnar Stockholm International Water Institute för ny chefstjänst i Washington

Anders Berntell, VD för Stockholm International Water Institute (SIWI), kommer efter tio framgångsrika år att lämna SIWI för en tjänst som VD för 2030 Water Resources Group inom International Finance Corporation vid World Bank Group.

»Under de tio år som Anders Berntell har varit VD för SIWI har verksamheten utvecklats på ett fantastiskt sätt. SIWI har under dessa år blivit en allt mer respekterad aktör i den internationella vattenvärlden och Världsvattenveckan – World Water Week i Stockholm – har utvecklats till att vara en av de viktigaste globala mötesplatserna för intressenter inom vatten. 2002 deltog 1000 deltagare i World Water Week – 2011 deltog 2700 personer, representerande alla sektorer. Till dessa framgångar har Anders Berntell i högsta grad bidragit, som person och som skicklig ledare. Vi önskar honom all framgång i sitt nya arbete», säger Peter Forssman, styrelseordförande för SIWI.

Anders Berntell tog över som VD för SIWI i februari 2002. Under hans ledarskap har SIWI växt från 10 till 50 anställda i slutet av 2011. Han har utvecklat SIWIs mest kända varumärken, World Water Week och Stockholm Water Prize och lagt stort fokus och engagemang i utvecklandet av SIWIs Knowledge Services som erbjuder strategisk rådgivning och utveckling av nya metoder till klienter globalt för en hållbar utveckling inom vatten, land och miljö.

»Efter tio år som VD på SIWI är det naturligtvis med blandade känslor som jag lämnar organisationen», säger Berntell. »Vad som däremot känns rätt är att lämna SIWI vid en tidpunkt när allting går bra och expanderar. Våra mest kända varumärken World Water Week och Stockholm Water Prize är starkare än någonsin och har båda utmärkt sig som ledande inom sina respektive fält. SIWIs arbete inom andra områden och som ledande kunskapsorganisation är vida erkänt och uppskattat. SIWI har utan tvekan potential att spela en ännu större och viktigare roll på den internationella agendan kring vatten och hållbar utveckling. Jag är säker på att SIWI går mot en lysande framtid och jag kommer att följa

deras utveckling med stort intresse», avslutat Anders Berntell.

Anders Berntell kommer att börja sin nya tjänst som Executive Director på 2030 Water Resources Group i Washington den 1 mars, 2012. SIWI rekryterar för närvarande en ny VD.

2012-01-10

SIWI

Seminar in honour of Lars Bengtsson

Professor Lars Bengtsson has been working as research leader, teacher, administrator and supervisor at Water Resources Engineering since 1989. In the Festschrift LARS BENGTSOON – A WATER RESOURCE (Division of Water Resources Engineering Report no 3253, ISBN 978-91-7473-221-4), colleagues and friends have contributed with papers in his honour.

Lars Bengtsson presented in 1973 his thesis “Model Studies of circulation processes in lakes” at Lund University. It was the first thesis presented at the department of water resources engineering in Lund. The prize-winning thesis had significant quality and the same year he was appointed as associate Professor of water resources engineering at Lund University. After graduation, he spent one year at the University of Florida (Gainesville) and as a consultant at Water Air Research before returning to Sweden as a lecturer at the newly established Luleå University of Technology in 1974. After three years he searched the first chair in water resources engineering in Luleå, which he got in 1977. He stayed in Luleå until 1983, but ended the last year of the Luleå mission at

McMaster University in Hamilton, Ontario, Canada, as a visiting professor. When he returned to Sweden he had been appointed as professor of hydrology at the University of Uppsala. In Uppsala, he worked for six years, until Gunnar Lindh became emeritus in the department of water resources engineering in Lund. Lars applied for the position and got his third chair as professor, now closing the circle by becoming a professor of water resources engineering at Lund University in 1989, at the age of 44.

Lars Bengtsson has reached the age of retirement gradually. He has had an illustrious career as researcher, educator, administrator and scientific leader in the water area for almost 23 years. His friends at the division felt strongly that a celebration of Lars’ outstanding contributions was in order and so a careful selection of his colleagues, co-authors and former students were invited to contribute to a Festschrift. In this book, several papers are presented in the honour of Lars Bengtsson.

Professor Ronny Berndtsson and co-workers investigate in the paper Dynamic Links between Climate and Environmental Change the properties of temperature, precipitation and runoff to the Baltic.

In the paper Simulation of Groundwater and Contamination Discharge from Krishna – Godavari Coast to Bay of Bengal, India, research scientist Dr. A. Ghosh Bobba applies a numerical model to determine salinization of subsurface water and to estimate nutrient discharge to beaches in the Krishna and Godavari districts of Andhra Pradesh, India.

Research leader, Dr. Justyna Czemieli Berndtsson introduces the reader to the research on green roofs that Lars Bengtsson initiated. In the paper Lars Bengtssons green adventure the green period of Lars Bengtsson is described and numerous applications of green roof as

Linus Zhang, Feifei Yuan, Lars Bengtsson and Shuang Liu during the reception after the seminar.

alternative to traditional engineering solutions for cost effective urban flooding prevention reviewed.

Associate Professor Zhi-Qiang Deng and co-workers describe the effect of channel size on residence time distributions (RTDs) of solute in rivers through tracer test data and the Variable Residence Time (VART) model in the paper Effect of channel size on solute dispersion and hyporheic exchange in rivers.

The erosion of sandy beaches and accumulation of sand are two sides of the same coin, both investigated in the paper Extreme Waves and Water Levels in the Southern Baltic Sea: Implications for Flooding and Dune Erosion at Present and Future Conditions by Professors Magnus Larson and Hans Hanson.

In the paper Lars Bengtsson – visions and dedication in education Dr. Rolf Larsson, head of the department of building and environment at Lund University, draws a personal and knowledgeable picture of the teacher Lars Bengtsson, but also as a leader of university education in the water and civil engineering sector.

Assistant professor Kaveh Madani and colleagues apply game theory for evaluating strategic water resources conflicts, in the paper A Game Theory Approach to Understanding the Nile River Basin Conflict.

Senior researcher Jonas Olsson highlights selected parts of the climate change issue from the perspective of scientific theory in the paper Hydrological Climate Change Impact Studies and Scientific Theory.

In the paper On natural organic matter and lake hydrology in Lake Bolmen, research manager and professor Kenneth M Persson presents the twinning of raw water quality and drinking water production.

Another contribution to the use of images for the understanding of water resources is presented by Professor Magnus Persson in the paper Image Analysis in Soil Science.

In the paper Precipitation variability and regionalization over the Southern Altiplano, Bolivia, Professor Cintia Uvo and co-workers analyse regional precipitation over the Bolivian Altiplano.

Associate professor Linus Zhang presents results from a five-year field experiment in arid Northwest China in the paper A biological approach to salinized soil amelioration in arid Northwest China – Saline Water irrigated trees and shrubs on saline sodic soil.

Finally, the university librarian Tora Kristiansen has compiled a list of published papers by Professor Lars Bengtsson. From the list it is clear that Lars has been very productive during his career and has covered scientific aspects of many water resources themes. Hence, it was obvious for us when preparing this festschrift that it must be called Lars Bengtsson – a water resource.

The papers were presented at a Water Resources Engineering Festschrift Conference held at Lund University

on December 15, 2011. In addition to the papers, Dr Laslo Iritz from SWECO International gave at the seminar a presentation over the theme Water Resources Engineering experiences. He had many personal and scientific memories to share from the work with Lars during the last 25 years.

The seminar was closed with a reception in honour of Lars.

2011-12-15

Kenneth M. Persson

Vattenstämman 2012

Svenskt Vattens årsmöte med föreningsstämma sammanfaller i år också med vårt 50-årsjubileum. Vi firar detta genom att ordna ett ännu större och bredare arrangemang – Vattenstämman. Stockholm Vatten är medarrangör och den nya Havs- och vattenmyndigheten bidrar med flera seminarier.

Vattenstämman är en mötesplats för vatten-, miljö- och samhällsplanerar-Sverige. Temat för stämman är »Rent vatten – trygg och attraktiv kommun».

Vi räknar med 700–800 deltagare från kommuner, landsting, myndigheter, regering och riksdag – såväl politiker som tjänstemän – samt högskolor, universitet, intresseorganisationer och massmedia.

För företag, intresseorganisationer och andra intresserade finns möjlighet att beställa en monterplats. Platserna är dock begränsade.

Vattenstämman pågår den 15–16 maj på Stockholm Waterfront Congress Centre.

2012-02-02

Svenskt Vatten AB

Tyréns vinner avtal med SKB avseende Kärnbränsleförvaret i Forsmark

Tyréns har, tillsammans med ÅF, tecknat ett avtal med SKB avseende systemprojekteringen av Kärnbränsleförvaret i Forsmark. Ordervärdet uppgår till cirka 75 MSEK och uppdraget ska genomföras 2012–2013. Systemprojektering innebär att ta fram ritningar, modeller, specifikationer och systemlösningar – inför en planerad byggstart av Kärnbränsleförvaret 2017.

I slutet av 2011 aviserade Tyréns och ÅF en förstudie inför systemprojekteringen med ett ordervärde på 6 MSEK. Det nya avtalet värderas till ungefär 75 MSEK, varav cirka hälften beräknas tillfalla Tyréns.

– 'Detta är ett viktigt steg i planeringen av Kärnbränsleförvaret i Forsmark. Det ska resultera i att systemhandlingar blir klara under 2013 så att vår övergripande tidsplan kan hållas' säger Claes Thegerström VD på SKB.

Merparten av vår arbetsinsats kommer att utföras från Tyréns kontor i Göteborg och Stockholm men underkonsulter kommer också involveras i olika delar av uppdraget. Arbetet kommer att ske i nära samarbete med SKB på platskontoret i Forsmark.

– Det här är en unik anläggning där det ställs väldigt höga krav på samordning och kvalitet i arbete. Det är därför glädjande att de väljer Tyréns för ett sådant arbete, säger Ulrika Francke VD på Tyréns.

Tyréns och deras underkonsulter har vunnit ordern tack vare starka referenser på projekt inom undermarksanläggningar, infrastruktur och konstruktion.

2012-02-10

Tyréns

Mässkvartett skänker bredd åt easyFairs infrastrukturevent

Med två veckor kvar till easyFairs fyra infrastrukturella och kommunaltekniska mässor på nya MalmöMässan den 28–29 mars är programmet nu komplett och förhandsregistreringen i full gång. Över 100 utställare från hela infrastrukturens spektrum är klara för branschens bredaste mötesplats någonsin.

Eventet omfattats i år av mässorna VÄGAR & GATOR, AVFALL & ÅTERVINNING, VATTEN & AVLOPP och PARKER & GRÖNOMRÅDEN, med utställare som kommer att visa prov på alltifrån nischade lösningar till breda omfattande infrastrukturella projekt.

– 2010 arrangerade easyFairs sin första kommunalteknikmässa i Stockholm. Inför 2012 har vi vidareutvecklat konceptet till att omfatta hela det infrastrukturella- och kommunaltekniska spektrumet och dessutom bytt stad. Här på nya MalmöMässan i Hyllie hamnar vi mitt i händelsernas centrum, i Nordens mest expansiva

region – Öresundsregionen. Visionen har varit att forma ett arrangemang som passar alla – oavsett om du söker en specifik lösning på ett väldigt smalt område, eller om hör till en myndighet som samlar in upphandlingsunderlag till ett omfattande projekt, säger mässornas projektledare Sara Arnesson.

Seminarieprogrammet speglar bredden

Mässorna kommer sammanlagt hysa över 100 utställare och den som vill har också möjligheten att kostandsfritt ta del av årets seminarieprogram med ett 30-tal högtintressanta programpunkter.

Bland årets seminarier hittar vi bland annat hårt nischade ämnen som den aggressiva buxbomssvampens fördärvande av Malmös kyrkogårdar, till omfattande och gränsöverskridande föredrag som det digra arbetet med att flytta Kiruna stad och geotekniska förhållandens påverkan på infrastrukturen. Årets mest namnkunniga inslag på mässscenen är professor Alf Rehn, som i sitt nyckeltal om kreativa infrastrukturer ger sig i kast med problemet som uppstår när känd kompetens slår ut intressanta alternativ, och om hur kunskap kan bli en återvandsgränd.

Exklusiv »bakom kulisserna»-rundvandring på MalmöMässan

Årets besökare kommer också få chansen att få en exklusiv och unik inblick i hur Malmös nya, toppmoderna och miljösmapta mässanläggning ser ut på både in- och utsidan. Midroc Property Developments projektchef Carl von Strokirch visar dig runt i den 21 000 kvadratmeter stora mässanläggningen och berättar om alla dess finesser och medvetna val. Midroc har tagit till en rad nya grepp för att åstadkomma en verkligt miljösmap mässbyggnad som uppfyller kraven för Green Building.

För mer information om mässorna, besök www.easyFairs.com/INFRAORESUND

eller kontakta Sara Arnesson, projektledare:
031-89 41 38 / sara.arnesson@easyFairs.com.

2012-03-14

easyFairs